

การบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โดยใช้โมเดล NATTHAWUT

School management in the 21st century using the NATTHAWUT model

ณัฐวุฒิ นักรำ

Natthawut Nagrum

โรงเรียนอ้อมน้อยโสภณชนูปถัมภ์

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรสาคร สมุทรสงคราม

Omnoisophonchanuphatsum School

Samut Sakhon Secondary Educational Service Area Office, Samut Songkhram, Thailand

E-mail: sunsfun@gmail.com

Received July 21, 2023; Revised June 20, 2023; Accepted June 21, 2023

บทคัดย่อ

การปฏิรูปการศึกษาไทยภายใต้สถานการณ์การเปลี่ยนแปลงแบบพลวัตมุ่งเน้นให้ผู้เรียนให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ตลอดชีวิตโดยผ่านกระบวนการจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพควบคู่กับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่เหมาะสม การยกระดับมาตรฐานคุณภาพการศึกษาให้สูงขึ้นจำเป็นต้องอาศัยทักษะต่าง ๆ ของผู้บริหารสถานศึกษาในการนำพาองค์กรไปสู่ความเจริญก้าวหน้าอย่างยั่งยืน โดยใช้โมเดล NATTHAWUT มาประยุกต์ใช้กับทักษะในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา เพื่อความเจริญก้าวหน้าอย่างยั่งยืน เพื่อผลประโยชน์สูงสุดต่อวงการการศึกษา

คำสำคัญ: การบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21; โมเดล NATTHAWUT

Abstract

Reforming Thai education under a dynamic changing situation focuses on enabling students to have lifelong learning through effective educational management processes coupled with appropriate use of information technology. Raising the standard of higher education quality requires the skills of school administrators to lead the organization towards sustainable growth By using the NATTHAWUT model to apply to the skills in the 21st century of administrators, teachers and educational personnel. for sustainable progress for the greatest benefit to the education industry

Keywords: School management in the 21st century; NATTHAWUT's Model

บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และแผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ. 2560 – 2579) มุ่งการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคนอย่างรอบด้าน ให้ทุกคนได้รับการศึกษาและเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ ดำรงชีวิตอย่างเป็นสุข สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และการเปลี่ยนแปลงของโลกศตวรรษที่ 21 ซึ่งเป็นกรอบนโยบายและแนวทางในการปฏิรูปการศึกษาของประเทศ โรงเรียนและหน่วยงานทางการศึกษาได้ดำเนินการปฏิรูปการศึกษาตามกรอบแนวทางดังกล่าวมาโดยตลอด (กระทรวงศึกษาธิการ, 2553)

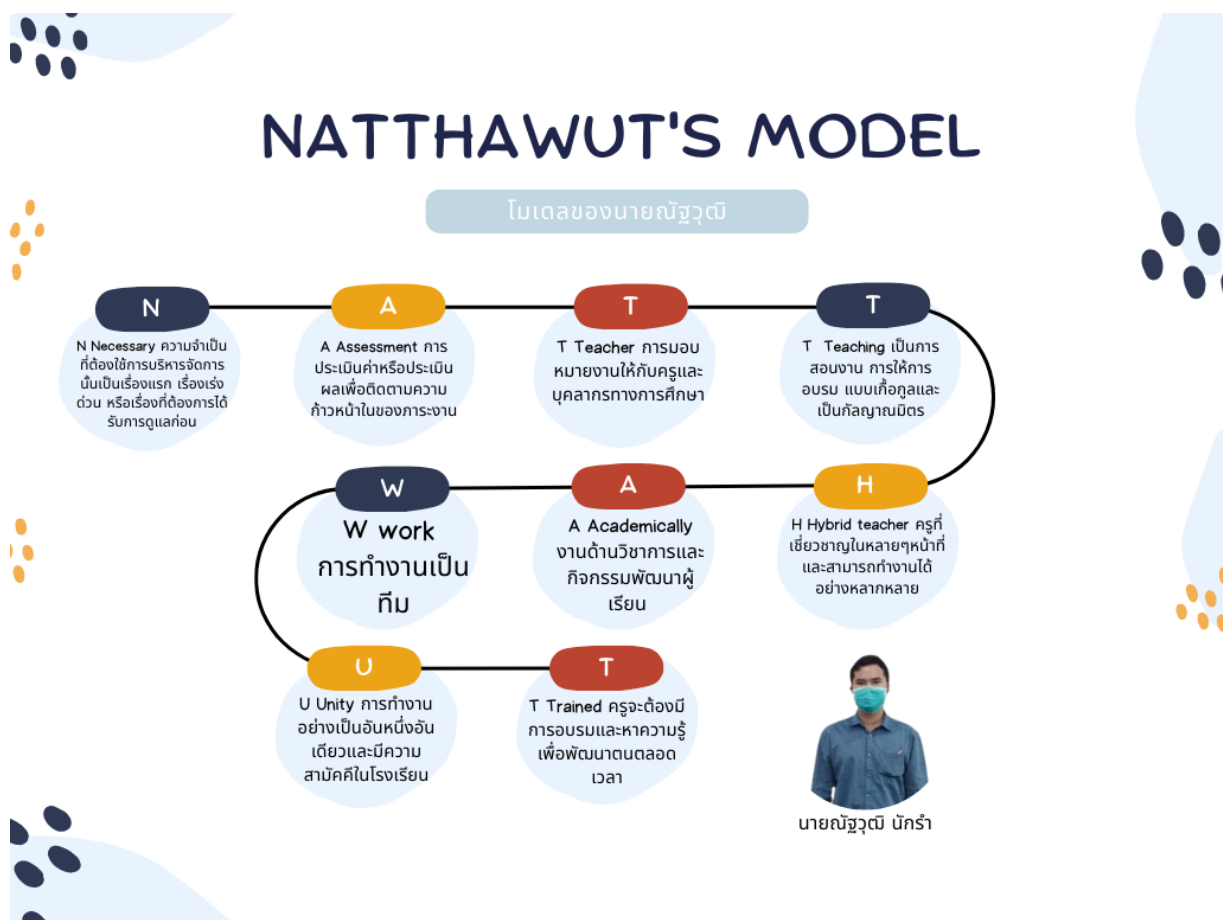
การจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 สถานศึกษาจะต้องพัฒนาผู้เรียนทั้งในด้านความรู้ความสามารถในด้านต่าง ๆ ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ประกอบด้วย ทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรมทักษะชีวิตและอาชีพ และทักษะด้านสารสนเทศสื่อและเทคโนโลยี ซึ่งผู้บริหารจะต้องรู้เท่าทันความเปลี่ยนแปลง พัฒนาตนเองคิดหายุทธศาสตร์ในการบริหารจัดการใหม่ ๆ ปรับเปลี่ยนรูปแบบการทำงานให้มีความสำคัญกับความสัมพันธ์ของผู้ปฏิบัติงานในองค์กรและนอกองค์กร ให้ความสนใจต่อวัฒนธรรมองค์การที่มุ่งผลลัพธ์ ใส่ใจในเรื่องของศาสตร์ทางการสอนที่เหมาะสม และต้องเข้ามาปรับเปลี่ยนบทบาทในการเร่งปรับเปลี่ยนรูปแบบการจัดการเรียนการสอนของครู ปรับเปลี่ยนเนื้อหาตาม หลักสูตรควบคู่ไปกับการพัฒนาทักษะใหม่ ๆ ให้กับครูผู้สอน ส่งเสริมให้มีการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาให้สูงขึ้น รวมทั้งปรับเปลี่ยนบทบาทในการสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ ความสามารถ และมีทักษะทัดเทียมเป็นที่ยอมรับของชาติอื่น และสามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข (สมหมาย อ่ำดอนกลอย, 2556) ทักษะยุคใหม่เป็นคุณลักษณะที่สำคัญของการเป็นผู้นำที่มีประสิทธิภาพ ผู้บริหารสถานศึกษาซึ่งเป็นผู้นำจึงจำเป็นต้องได้รับการพัฒนาทักษะที่จำเป็นและสำคัญต่อการบริหารจัดการสถานศึกษาและการบริหารตนเองอย่างต่อเนื่อง เพื่อนำไปสู่การบริหารงานให้มีประสิทธิภาพ ทักษะสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ประกอบด้วยทักษะ ดังนี้ การคิดวิเคราะห์และการคิดสร้างสรรค์การแก้ปัญหา การสื่อสาร การทำงานเป็นทีม เทคโนโลยีและดิจิทัล การตัดสินใจผลสัมฤทธิ์ และคุณธรรมจริยธรรม (ชัยยนต์ เพาพาน, 2559)

นักวิชาการท่านได้ให้ทัศนะเกี่ยวกับทักษะสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ดังเช่น แนวคิดของวิจารณ์ พานิช (2553 : 17) กล่าวว่า ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ประกอบด้วย 1) ด้านชีวิตและการทำงาน 2) ด้านความยืดหยุ่นและการปรับตัว 3) ด้านการริเริ่มสร้างสรรค์และการเป็นตัวของตัวเอง 4) ด้านทักษะทางสังคมและทักษะข้ามวัฒนธรรม 5) ด้านการเป็นผู้สร้างหรือผู้ผลิตและความรับผิดชอบเชื่อถือได้ 6) ด้านภาวะผู้นำและความรับผิดชอบ และแนวคิดของวรพจน์ วงศ์กิจรุ่งเรือง และ อธิป จิตตฤกษ์ (2556 : 133 – 136) ได้กล่าวถึงทักษะที่จำเป็นสำหรับศตวรรษที่ 21 มีอยู่ด้วยกัน 3 ประการ 1) ทักษะชีวิตและการทำงาน 2) ทักษะด้านสารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยี 3) ทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรมเป็นต้นจากความสำคัญดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ใช้โมเดล NATTHAWUT ที่สามารถนำไปใช้ในการเพิ่มขีดความสามารถทางการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา อีกทั้งยังเป็นการช่วยยกระดับคุณภาพสถานศึกษาในสถานศึกษาให้สูงขึ้น

องค์ความรู้จากการศึกษา

ปัจจุบันนี้การบริหารการศึกษาของโรงเรียนต่างๆ นั้น มีการแข่งขันที่สูงและมีความสำเร็จของผู้เรียนเป็นตัวชี้วัดเป็นมาตรฐานของความสำเร็จของการบริหารโรงเรียนเป็นที่ประจักษ์ โดยที่ผู้บริหารแต่ละท่าน จะมีแนวทางการบริหารของตนเองที่เป็นเอกลักษณ์ ไม่ว่าจะเป็นการนำทฤษฎีการบริหารการศึกษา มาใช้กับโรงเรียน และมาใช้บริหารคนภายในองค์กร ซึ่งการบริหารโดยใช้โมเดลที่ออกแบบโดยนำบริบทของโรงเรียนมาศึกษาอย่างถ่องแท้และมีความหลากหลายต่อการบริหารนั้น จะทำให้การบริหารสถานศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดผลดีต่อครูและบุคลากรทางการศึกษา

โมเดลของณัฐวุฒิ Natthawut's model พัฒนามาโดยการศึกษาบริบทโรงเรียน ครู ชุมชน เพื่อเป็นแนวทางและนโยบายในการบริหารสถานศึกษาโดยมีรายละเอียดดังนี้

ภาพที่ 1 โมเดล NATTHAWUT

N: Necessary ความจำเป็นที่ต้องใช้การบริหารจัดการนั้นเป็นเรื่องแรก เรื่องเร่งด่วน หรือเรื่องที่ต้องการได้รับการดูแลก่อน

A: Assessment การประเมินค่าหรือประเมินผลเพื่อติดตามความก้าวหน้าในของภาระงาน

T: Teacher การมอบหมายงานให้กับครูและบุคลากรทางการศึกษา

T: Teaching เป็นการสอนงาน การให้การอบรม แบบเกื้อกูลและเป็นกัลยาณมิตร

H: Hybrid teacher ครูที่เชี่ยวชาญในหลาย ๆ หน้าที่และสามารถทำงานได้อย่างหลากหลาย

A: Academically งานด้านวิชาการและกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

W: work การทำงานเป็นทีม

U: Unity การทำงานอย่างเป็นอันหนึ่งอันเดียวและมีความสามัคคีในโรงเรียน

T: Trained ครูจะต้องมีการอบรมและหาความรู้เพื่อพัฒนาตนตลอดเวลา

โดยนำมาประยุกต์เข้ากับคุณลักษณะของครูในยุคศตวรรษที่ 21 ดังนี้

1. Video conferences

ประยุกต์ใช้กับ N Necessary การเรียนออนไลน์ : การใช้งานวิดีโอคอนเฟอเรนซ์ช่วยในการเรียนการสอนออนไลน์เป็นที่นิยม นักเรียนและอาจารย์สามารถเชื่อมต่อกันผ่านวิดีโอเพื่อสอนหรือเรียนรู้รายวิชาต่าง ๆ อย่างเช่นเรียนผ่านแพลตฟอร์มการเรียนออนไลน์หรือเว็บเซมินาร์ อาจารย์สามารถแชร์หน้าจอในการนำเสนอเนื้อหา และนักเรียนสามารถสังเกตการณ์และพูดคุยกับอาจารย์และเพื่อนเรียนได้ในเวลาเดียวกัน

การเสริมสร้างทักษะ : การสนทนาผ่านวิดีโอคอนเฟอเรนซ์สามารถช่วยในการเสริมสร้างทักษะทางการสื่อสาร นักเรียนหรือผู้เรียนสามารถฝึกทักษะการสื่อสารเชิงบุคคลากรในสถานการณ์ที่เป็นกลุ่มหรือรายบุคคลผ่านวิดีโอคอนเฟอเรนซ์ นอกจากนี้ยังสามารถเรียนรู้การเข้าถึงเทคโนโลยีและการใช้งานที่ถูกต้องในสภาพแวดล้อมดิจิทัลได้อีกด้วย

การทำโครงการหรือการวิจัย : วิดีโอคอนเฟอเรนซ์ช่วยให้นักศึกษาหรือนักวิจัยสามารถเชื่อมต่อกับที่ปรึกษาการประยุกต์กับ Assessment การสอบออนไลน์: วิดีโอคอนเฟอเรนซ์สามารถใช้ในการสอบออนไลน์ได้ นักเรียนหรือผู้เรียนสามารถทำข้อสอบผ่านวิดีโอคอนเฟอเรนซ์โดยให้อาจารย์เฝ้าสอบผ่านกล้องเว็บแคม อาจารย์สามารถตรวจสอบความเข้าใจและความรู้ของนักเรียนโดยตรงและให้คะแนนตามผลสอบที่ได้

การนำเสนอโครงการหรือผลงาน: วิดีโอคอนเฟอเรนซ์สามารถใช้ในการนำเสนอโครงการหรือผลงานทางการศึกษาได้ นักเรียนหรือผู้เรียนสามารถอัดวิดีโอเพื่อนำเสนอหรือส่งงานผ่านแพลตฟอร์มการเรียนออนไลน์ อาจารย์สามารถตรวจสอบความเข้าใจและคุณภาพของงานโดยการระบุคะแนนหรือให้คำปรึกษาผ่านวิดีโอ

การสัมภาษณ์หรือการสนทนากลุ่ม : วิดีโอคอนเฟอเรนซ์สามารถใช้ในการสัมภาษณ์หรือการสนทนากลุ่มเพื่อประเมินทักษะหรือความรู้ของนักเรียน อาจารย์หรือผู้ที่เป็นผู้ประเมินสามารถเชื่อมต่อกับนักเรียนหรือผู้เรียนในการสัมภาษณ์ผ่านวิดีโอ

ประยุกต์ใช้กับ T Teacher การเรียนการสอนออนไลน์: ครูสามารถใช้วิดีโอคอนเฟอเรนซ์ในการสอนและเข้าถึงนักเรียนอย่างไร้ข้อจำกัด โดยใช้แพลตฟอร์มการเรียนการสอนออนไลน์หรือเว็บไซต์ที่เกี่ยวข้อง ครูสามารถสร้างบทเรียนที่มีวิดีโอเนื้อหา และนำเสนอผ่านวิดีโอคอนเฟอเรนซ์ นักเรียนสามารถรับชมและติดตามการสอนได้อย่างใกล้ชิดและมีการสื่อสารแบบสอบถามหรือตอบคำถามผ่านวิดีโอ

การให้คำแนะนำและคำปรึกษา: วิดีโอคอนเฟอเรนซ์สามารถใช้ในการให้คำแนะนำและคำปรึกษาแก่นักเรียน ครูสามารถเชื่อมต่อกับนักเรียนผ่านวิดีโอเพื่อให้คำแนะนำเฉพาะกิจ หรือช่วยในการแก้ไขปัญหาในกรณีที่มีความจำเป็น นักเรียนสามารถแสดงคำถามหรือปัญหาของตนเองผ่านวิดีโอและครูสามารถให้คำแนะนำและตอบคำถามในขณะเดียวกัน

การติวเตอร์และการช่วยเหลือระยะไกล: วิดีโอคอนเฟอเรนซ์สามารถใช้ในการติวเตอร์หรือให้การช่วยเหลือแก่นักเรียนระยะไกล นักเรียน

2. social networking services

การประยุกต์ใช้กับ t teaching : การแบ่งปันข้อมูลและเนื้อหาการเรียนรู้: บริการเครือข่ายสังคมช่วยให้ครูสามารถแบ่งปันข้อมูลและเนื้อหาการเรียนรู้ให้กับนักเรียนได้อย่างง่ายดายครูสามารถสร้างกลุ่มหรือห้องเรียนเสมือนในแพลตฟอร์มเครือข่ายสังคมและเผยแพร่วิดีโอการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้ที่สร้างโดยครูหรือนักเรียน หรือข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับวิชาเรียนเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ร่วมกัน

การสนับสนุนการเรียนรู้แบบร่วมมือ: บริการเครือข่ายสังคมสามารถสนับสนุนการเรียนรู้แบบร่วมมือระหว่างครูและนักเรียนได้ โดยนักเรียนสามารถแสดงความคิดเห็นหรือแบ่งปันไอเดียในกระบวนการเรียนรู้ผ่านการโพสต์หรือคอมเมนต์ ครูสามารถให้ข้อมูลตอบกลับหรือกลับมาสนับสนุนการเรียนรู้ของนักเรียนผ่านช่องทางเครือข่ายสังคม

การสร้างชุมชนการเรียนรู้ : เครือข่ายสังคมช่วยสร้างชุมชนการเรียนรู้ที่สนับสนุนการแลกเปลี่ยนความรู้ระหว่างครูและนักเรียน

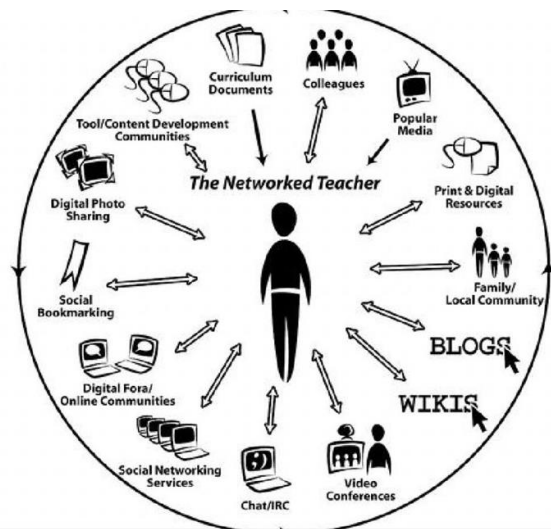
การประยุกต์ใช้กับ H hybrid teaching การสื่อสารและแบ่งปันข้อมูล: เครือข่ายสังคมช่วยให้ครูและนักเรียนสามารถสื่อสารและแบ่งปันข้อมูลได้อย่างรวดเร็วและง่ายดาย ในรูปแบบการเรียนการสอนแบบผสม ครูสามารถใช้เครื่องมือเครือข่ายสังคมเพื่อสื่อสารกับนักเรียนในห้องเรียนและนักเรียนที่เรียนจากที่ห่างไกล และสามารถแบ่งปันวิดีโอการเรียนรู้ รายการงานที่ต้องทำ หรือข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการเรียนการสอนในรูปแบบแบบผสม

การสนับสนุนการเรียนรู้และการสอนออนไลน์ : เครือข่ายสังคมสามารถสนับสนุนการเรียนรู้และการสอนออนไลน์ของรูปแบบแบบผสมได้ โดยครูสามารถแบ่งปันเนื้อหาการเรียนรู้ผ่านช่องทางเครือข่ายสังคม เช่น วิดีโอการสอน สื่อการเรียนรู้ หรือแบบทดสอบออนไลน์ นักเรียนสามารถเข้าถึงเนื้อหาการเรียนรู้และทำแบบฝึกหัดผ่านเครือข่ายสังคม

การสร้างชุมชนการเรียนรู้ : เครือข่ายสังคมช่วยในการสร้างชุมชนการเรียนรู้ที่เป็นกลางระหว่างครูและนักเรียน ในรูปแบบแบบผสม

การประยุกต์ใช้กับ Academically การแบ่งปันและเผยแพร่เนื้อหาทางการศึกษา: เครือข่ายสังคมช่วยให้ครูและนักเรียนสามารถแบ่งปันและเผยแพร่เนื้อหาทางการศึกษาให้กับกลุ่มผู้ใช้งานอื่น ๆ โดยครูสามารถสร้างกลุ่มหรือห้องเรียนเสมือนในแพลตฟอร์มเครือข่ายสังคมเพื่อแบ่งปันวิดีโอการเรียนรู้ หัวข้อการเรียนรู้ที่สร้างโดยครูหรือนักเรียน หรือข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับวิชาเรียนเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ร่วมกัน

การสนับสนุนการเรียนรู้แบบร่วมมือ: เครือข่ายสังคมสามารถสนับสนุนการเรียนรู้แบบร่วมมือระหว่างนักเรียนและครูได้ นักเรียนสามารถแสดงความคิดเห็นหรือแบ่งปันไอเดียในกระบวนการเรียนรู้ผ่านการโพสต์หรือคอมเมนต์ ครูสามารถให้ข้อมูลตอบกลับหรือการสนับสนุนการเรียนรู้ของนักเรียนผ่านช่องทางเครือข่ายสังคม

สรุป

ทักษะในศตวรรษที่ 21 เป็นทักษะสำคัญในการช่วยยกระดับสถานศึกษาที่ยังต้องประกอบด้วยโมเดล NATTHAWUT เพื่อเพิ่มระดับขีดความสามารถของผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา ทำให้เกิดความบริบูรณ์ และเป็นแนวทางในการทำงานของครูและบุคลากรในสถานศึกษา

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2553). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 (และแก้ไขเพิ่มเติม 2545).

กรุงเทพฯ: องค์การการค้าครูสภา.

สมหมาย อ่ำดอนกลอย. (2556). บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21. วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม, 7(1), 1 – 7.

ชัยยนต์ เพาพาน. (2559). การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาท้องถิ่นสู่ประชาคมอาเซียน. บทความวิชาการในการประชุมวิชาการระดับชาติ ครูศาสตร์ ครั้งที่ 1 หัวข้อ “ทิศทางการศึกษาในศตวรรษที่ 21”. มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์.

วิจารณ์ พาณิช. (2553). ผู้บริหารองค์กรอัจฉริยะฉบับนักปฏิบัติ. กรุงเทพฯ. อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง.

วรพจน์ วงศ์กิจรุ่งเรือง และ อธิป จิตตฤกษ์. (2556). ทักษะแห่งอนาคตใหม่: การศึกษาเพื่อศตวรรษที่ 21. กรุงเทพฯ: โอเพ่น เวิลด์.